

NOVUM

MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA

únor 2009

Ohlédnutí za rokem 2008

Ve 126. roce existence jindřichohradeckého muzea došlo k poslední významné změně vnější podoby muzejních objektů. Obě nádvoří u minoritského kláštera, která připomínala spíše zanedbaná parkoviště a neudržovaná smetiště, byla jako závěrečná etapa opravena v rámci celkové rekonstrukce klášterního areálu. Žádný objekt muzea tak již v prostředí městské památkové rezervace nevytváří estetickou, památkovou či stavební závadu.

Ze stavebních prací je nutno zmínit ještě obnovu střešního pláště kostela sv. Jana Křtitele. I když střešní krytina byla položena teprve před 40 lety, byla již v takovém stavu, že vážně ohrožovala chodce i auta v přilehlé Štítného ulici.

Zatímco opravu nádvoří ocení hlavně veřejnost, pracovníci muzea ocení především skutečnost, že se mohli přestěhovat do nových pracoven. Je tomu tak patrně v dějinách muzea, že všichni pracovníci pracují v odpovídajících podmínkách a sbírka je uložena v kvalitních depozitářích.

Hlavním úkolem muzea je odborná péče o sbírku. Nicméně i zde je myšleno na veřejnost, neboť součástí této péče je též veřejná prezentace sbírky a výsledků odborné činnosti pracovníků muzea. Tato prezentace má především formu tvorby stálých muzejních expozic, výstavní činnosti, pořádání přednášek, koncertů a podobných akcí a publikační činnosti.

Celkem muzeum navštívilo v uplynulém roce asi 67 000 lidí. Dlouhodobě se návštěvnost muzea pohybuje kolem 70 000 návštěvníků. Jedná se tedy již o druhý mírný pokles za sebou. Muzeum se jako většina českých muzeí a veřejně přístupných památkových objektů potýká s nižším zájmem veřejnosti. Zatím to v případě jindřichohradeckého muzea není nijak tragické, nicméně je skutečností, že úkol přilákat veřejnost do muzea si rok od roku vyžaduje od pracovníků muzea větší úsilí.

Patrně již od 30. let minulého století návštěvnicky nejatraktivnější expozicí muzea jsou Krýzovy jesličky. I v uplynulém roce 2008 přilákaly největší počet návštěvníků.

Muzeu se podařilo realizovat několik veřejností dobře přijatých krátkodobých výstav. Za nejúspěšnější je nutno považovat III. ročník mezinárodní soutěžní výstavy betlémů „Nožik Tomáše Krýzy“. Kromě veliké návštěvnosti a jednoznačně kladného ohlasu měla tato výstava pro muzeum i další velmi významný efekt. Došlo během ní k cennému obohacení sbírky muzea. Jindřichohradecký betlemář Roman Galek, který se výstavy úspěšně zúčastnil, daroval muzeu svůj monumentální deskový betlém řezaný z lipového dřeva.

Velmi úspěšnou výstavou byla i „Výstava poštovních známek a historických dokumentů k 90. výročí vzniku ČSR a vydání prvních čs. známek“. U veřejnosti, zejména filatelistické, měla úspěch kromě vlastní výstavy i improvizovaná, ale plně funkční poštovní přepážka v muzeu.

Z dalších muzejních akcí lze vyhodnotit jako odborně kvalitní a veřejností dobře navštívené přednášky konané ve spolupráci se spolkem Přátelé starého Jindřichova Hradce; zejména pak přednáška prof. Zuzany Růžičkové „Hudební skladatel Viktor Kalabis“, přednáška PhDr. Štěpánky Běhalové, Ph.D. a mgr. Alexandry Zvonařové „Národopisné tradice Jarošova nad Nežárkou“ a přednáška PhDr. Zuzany Ondomišiové „Obě strany Himálaje“. Z přednášek uspořádaných ve spolupráci s Klubem historie letectví byla obdobně úspěšná přednáška Karla Garhofera „Ohlédnutí za 70 lety létání v Jindřichově Hradci“.

Z koncertů, které muzeum pořádá většinou v kostele sv. Jana Křtitele, byly nejnavštěvenější koncert jindřichohradeckého pěveckého sboru SMETANA, což je už tradicí, a vánoční koncerty dětských pěveckých sborů ze základních a středních škol v Jindřichově Hradci.

Z publikační činnosti muzea lze považovat za nejvýznamnější počín vydání knihy Jana Solpery „Osmadvacátí v osmácticátém“. Tato kniha zabývající se působením jindřichohradeckého pěšího pluku na konci 30. let minulého století byla pro svojí faktografickou bohatost a odbornou erudici odbornou veřejností ohodnocena velmi dobře.

V uplynulém roce se muzeum podílelo na akci v oblasti, která byla pro něj doposud neznámá. Ve spolupráci s Jarošovskou krojovou družinou uspořádalo v létě „Festival národopisných souborů z jižních Čech“. Uvidí se, zda se podaří v Jindřichově Hradci založit tradici regionálních národopisných festivalů.

Rok 2008 byl pro Muzeum Jindřichohradecka úspěšný. Poděkování za to patří jeho pracovníkům a všem jeho přátelům a příznivcům. Muzeum zvláště děkuje za účinnou podporu zřizovateli, kterým je Jihočeský kraj, a Městu Jindřichův Hradec.

Jaroslav Píkal

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ KNIHOVNY A BADATELNÝ MUZEA JINDŘICHOHRADECKA

Ve čtvrtek 5. února 2009 budou v 10.00 hodin veřejnosti slavnostně představeny nové prostory knihovny a badatelny našeho muzea v budově bývalého kláštera minoritů u kostela sv. Jana Křtitele ve Štítného ulici. Odborná knihovna byla do těchto prostor přestěhována z hlavní budovy muzea na Balbínově náměstí.

Badatelé z řad laické i odborné veřejnosti tak budou moci i v našem muzeu studovat s patřičným uživatelským komfortem, který splňuje současné požadavky na prostředí spolu s využitím elektronického online katalogu knihovny nebo studiem vybraných knihovních i sbírkových fondů v digitální podobě. Také samotný knižní fond si polepšil. V průběhu celého minulého roku byly knihy a dokumenty revidovány, fond byl aktualizován, bylo dokončeno jeho uspořádání a zároveň byly také záznamy všech knihovních dokumentů uloženy do počítačového programu. Knihy jsou uloženy v nových vyhovujících prostorách vybavených klimatizací a patřičným regálovým systémem.

Knihovna je již od vzniku muzea jeho neoddělitelnou a zároveň kompaktní součástí. Její současný obsah, který prošel v minulém roce důkladnou revizí, je tedy výsledkem téměř stotřicetileté akviziční činnosti. Knihovna Muzea Jindřichohradecka je veřejně přístupnou základní knihovnou se specializovanými fondy, která čítá 30 000 knihovních jednotek v odborném a ve sbírkovém fondu. Všichni zájemci o shlédnutí nových prostor jsou srdečně zváni i na Den otevřených dveří, který je připraven pro širokou veřejnost taktéž na čtvrtek 5. února 2009 od 13.00 hodin. Při této příležitosti budou veřejnosti představeny nově restaurované staré tisky z fondů muzejní knihovny.

Otevírací doba knihovny a badatelny: pondělí a středa 12.30-15.30 hodin.

Štěpánka Běhalová

Novinky v muzejních sbírkách

Díl XXVI. Písně Emy Destinnové

Přestože od smrti slavné české pěvkyně Emy Destinnové uplynulo v lednu bez jednoho roku již osmdesát let, daří se muzeu nadále obohacovat sbírkový fond, dokumentující život, působení a umělecký odkaz proslulé umělkyně. Jedním z posledních přírůstků do tohoto fondu je tiskovina, která připomíná její činnost skladatelskou.

Jedná se o cyklus písní Emy Destinnové *Zahrada srdce*, o jejíž vydání se zasloužil přítel pěvkyně, nakladatel Mojmír Urbánek. Své písně skládala Destinnová ve Stráži nad Nežárkou v období 1. světové války, když jí po návratu do vlasti v roce 1916 rakouské úřady zadržely cestovní pas a umělkyně nesměla opustit Rakousko-Uhersko. Zůstala tedy ve strážském zámku, do něhož se nastěhovala o dva roky dříve, bez práce. A protože byla zvyklá poměrně intenzivně pracovat, pustila se do psaní a komponování vlastních písní. Složila jich celkem dvanáct, první oddíl jich obsahuje šest (1. Letní večer, 2. Resignace, 3. K ránu, 4. Dívčí popěvek, 5. Já pozdě našel srdce tvé, 6. Námluvy), oddíl druhý, nazvaný *Písně slohové* rovněž šest (7. V aleji, 8. Romance, 9. Poslední slzy, 10. Svadlé listí, 11. Vzpomínky, 12. V mém srdci struna napjata). Destinnová zhudebnila verše Adolfa Weniga, ať už jeho vlastní nebo překlady, pouze text jedenácté písně, která má podtitul *Z dědečkova památníku*, napsala sama. Poprvé své skladatelské umění veřejně předvedla na koncertu

v Plzni v dubnu 1918, zpívala je i na svém prvním koncertu v Jindřichově Hradci v červnu téhož roku. Tiskem její písně vyšly v roce 1919. Velkého uznání se jim dostalo rovněž tím, že čtyři z nich (Námluvy, Dívčí popěvek, Poslední slzy

byly v letech 1919 - 1920 v interpretaci jejich autorky nahrány na gramofonové desky americké firmy Victor.

Dochovaný výtisk *Zahrady srdce*, který muzeum získalo, není bohužel zcela kompletní (chybí čtyři prostřední strany), ale je historicky velmi cenný, neboť jeho dokumentační hodnotu zvyšuje vlastnoruční věnování Emy Destinnové sestře na obálce, jejíž výtvarnou výzdobu pro slavnou pěvkyni vytvořil její jindřichohradecký přítel, malíř Václav Švarc.

František Fürbach

Zprávy:

Muzeum Jindřichohradecka je v měsíci únoru pro veřejnost uzavřeno. Městská vyhlídková věž, kostel sv. Jana Křtitele a výstavní prostory v bývalém minoritském klášteře jsou uzavřeny.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka a badatelna byla přestěhována z budovy muzea na Balbínově náměstí do nově zrekonstruovaných prostor bývalého minoritského kláštera u kostela sv. Jana Křtitele ve Štítěného ulici. Provozní doba knihovny a badatelny: pondělí a středa 12.30 – 15.30 hodin.

Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zve na **SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ NOVÝCH PROSTOR KNIHOVNY A BADATELNY** v objektu bývalého kláštera minoritů u kostela sv. Jana Křtitele ve Štítěného ulici, které se koná ve **čtvrtek 5. února 2009 od 10 hodin pro zvané. Od 13 hodin jsou prostory zpřístupněny pro veřejnost v rámci DNE OTEVŘENÝCH DVEŘÍ.** Při této příležitosti budou představeny nově zrestaurované tisky z muzejních sbírek.

Spolek Přátel starého Jindřichova Hradce a jindřichohradecké muzeum Vás srdečně zvou na **Valnou hromadu**, po které tradičně následuje přednáška PaedDr. Františka Fürbacha nazvaná „**Jindřichův Hradec před 100 lety – rok 1909**“. Schůze spolku se koná druhé pondělí v měsíci, tj. **9. února 2009, od 18.30 hodin** v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka. Na schůzi bude představen jubilejní **20. svazek „Vlastivědného sborníku Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska (Jindřichohradecký vlastivědný sborník)“**. Další svazek opět přinese řadu zajímavých studií, článků a výročí. Zájemci si ho budou moci v únoru zakoupit v pracovnách Muzea Jindřichohradecka (Štítěného ulice) a od dubna v pokladně muzea.

Muzeum Jindřichohradecka a Proboštství J. Hradec vás srdečně zvou na **KOMPONOVANÉ ODPOLEDNE** složené z přednášky „**Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského**“, promítání dokumentárního filmu a hudebního vystoupení. **V neděli 22. únara 2009 od 13.30 hodin** v konferenčním sále muzea.

Klub historie letectví Jindřichův Hradec a muzeum Vás srdečně zvou na přednášku **Ing. Pavla Vančaty** nazvanou „**Českoslovenští letci ve Velké Británii v letech 1940 – 1945**“, při které bude představen jeho pohled na službu našich letců v britském královském letectvu RAF i na další skupiny v kanadském královském letectvu RCAF. Autor čerpá z archivních dokumentů i ze svých cest po Velké Británii v letech 2001-2007, kdy navštívil místa spjatá s našimi letci a setkal se s řadou veteránů. Přednáška bude doplněna prezentací knih a fotodokumentů P. Vančaty a koná se v **pátek 27. února 2009 od 18.00 hodin** v konferenčním sále muzea.

Muzeum Jindřichohradecka připravuje novou podobu svých internetových stránek, všechny informace o působení Muzea Jindřichohradecka, průvodce po expozicích, seznámení s publikační činností a také pozvánky na nejrůznější přednášky odborných pracovníků najdete na adrese <http://www.mjh.cz>.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XVIII. 2/2009

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám. 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660, 384 363 661 Fax: 384 361 576 E-mail: muzeum@mjh.cz